

Алън Уотс

**КНИГА
ЗА ТАБУТО ДА УЗНАЕШ КОЙ СИ**

София, 2022

Преводът е направен по изданието:

Alan W. Watts

THE BOOK

On the Taboo Against Knowing Who You Are

Copyright © 1966 by Alan W. Watts

Copyright renewed 1994 by Joan and Anne Watts

All rights reserved.

© Издателство „Изток-Запад“, 2022

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или възпроизвеждана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Пламен Хаджийски, превод, 2022

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2022

ISBN 978-619-01-1063-7

АЛЪН УОТС

КНИГА ЗА ТАБУТО
ДА УЗНАЕШ КОЙ СИ

Превод от английски
Пламен Хаджийски

БИБЛИОТЕКА

ИЗТОК

№1		<i>36-ТЕ СТРАТЕГЕМИ</i>
№2	ЕВГЕНИЯ ЗАВАДСКА	<i>ШЪТАО И НЕГОВИТЕ „БЕСЕДИ ЗА ЖИВОПИСТА“</i>
№3	ДАЙСЕЦУ СУДЗУКИ	<i>ДЗЕН И ЯПОНСКАТА КУЛТУРА</i>
№4	ҮАН ЮНБИН	<i>НОЩНИ РАЗГОВОРИ КРАЙ ОГНИЩЕТО</i>
№5	АЛЪН ҮОТС	<i>ДАО НА ВОДАТА</i>
№6	ЛИН ЮТАН	<i>БИТ И ДУШЕВНОСТ НА МОЯ НАРОД</i>
№7	ДОГЕН	<i>СЪКРОВИЩАТА НА СЪЗЕРЦАНИЕТО</i>
№8	ЛУ СЮН	<i>СТАРИ ИСТОРИИ В НОВА РЕДАКЦИЯ</i>
№9	ФРАНСОА ЖҮЛИЕН	<i>ИСКАШ ЛИ ДА ҮСПЕЕШ, ЗАОБИКОЛИ</i>
№10		<i>ДЗАДЗУАН</i>
№11	АЛЪН ҮОТС	<i>ПЪТЯТ НА ДЗЕН</i>
№12	АЛЪН ҮОТС	<i>МЪДРОСТТА НА НЕСИГУРНОСТТА</i>
№13	АЛЪН ҮОТС	<i>ФИЛОСОФИИТЕ НА АЗИЯ</i>
№14	АЛЪН ҮОТС	<i>ДУХЪТ НА ДЗЕН</i>
№15	АЛЪН ҮОТС	<i>КНИГА ЗА ТАБУТО ДА ҮЗНАЕШ КОЙ СИ</i>

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	7
Едно	
Вътрешни сведения.....	11
Две	
Играта на черно-и-бяло	32
Три	
Как да бъдеш истински лъжовен	61
Четири	
Светът е твоето тяло.....	96
Пет	
Е, и?.....	118
Шест	
ТО.....	149
Книгите	171
За автора.....	173

НА ДЕЦАТА И ВНУЦИТЕ МИ
Джоан, Дейвид, Елизабет, Кристофър,
Тиа, Марк, Ричард, Лайла, Даян,
Ан, Мира, Майкъл

ПРЕДГОВОР

Тази книга изследва едно непризнато, но властно табу – нашето мълчаливо съзаклятие да пренебрегваме кои сме и какви сме в действителност. Вкратце нейната теза е, че преобладаващото схващане за себе си като за отделен Аз, поместен в кожен мях, е халюцинация, която няма опора нито в западната наука, нито в експерименталната източна философия – в частност във Веданта, средищната коренна философия на хиндуизма. Тази халюцинация е в основата на технологичната злоупотреба, насочена към насилствено подчиняване на естествената за човека околна среда и рано или късно – до нейното унищожение.

Ето защо имаме спешна нужда да осмислим собственото си съществуване в съответствие с физичните факти, така че да преодолеем чувството си за отделеност от Вселената. С тази цел очертах прозренията на Веданта и ги поднесох по начин напълно съвременен и западен, затова този том не е опит за наръчник или увод във Веданта в обичайния смисъл. Той е по-скоро кръстосано опрашване на западната наука с източната интуиция.

Особена благодарност дължа на съпругата ми Мери Джейн за внимателната редакторска работа и забележките към ръкописа. Признателен съм също така на фондация „Болинген“ за подкрепата на проекта, в който бе включено и писането на тази книга.

*Алън Уотс
Саусалито, Калифорния
януари 1966 г.*

КНИГАТА

Едно ВЪТРЕШНИ СВЕДЕНИЯ

И все пак какво трябва да знаят младеж или девойка, за да са „наясно“? Има ли, другояче казано, някакви вътрешни сведения, някакво своеобразно табу, някаква поверителна тайна за живота и съществуването, която родители и учители или не знаят, или не искат да издадат?

В Япония някога битувал обичай да се дава на момите и момците за женене „подвъзглавна книга“. Ставало дума за дървено блокче с гравюри, често пъти оцветени, които разкривали всички подробности на половото сношение. Не се правело просто защото, както казват китайците, „веднъж да видиш е все едно хиляда пъти да чуеш“. Това спестявало на родителите неудобството да обясняват лице в лице тези тъй интимни неща. Днес на Запад можеш да си набавиш такива сведения от всяка вестникарска будка. Сексът отдавна вече не е сериозно табу. Понякога подрастващите знаят за него повече от възрастните.

Но ако сексът вече не е голямото табу, тогава кое е? Защото винаги съществува *нещо* табуизирано, нещо потиска-

но, непризнавано или просто зървано крадешком с крайчеца на окото, към което прекият поглед не е разрешен. Табута се крият под табута, също като люспи на кромид. Каква ли ще да е тогава Книгата, която бащи биха подхвърляли на синове, а майки – на дъщери, без дори да си го признаят открито?

В някои среди, че даже и в такива, където хората ходят на църква и четат Библията, тегне мощно табу над религията. В тях религията си е лична работа на всекиго. Да говориш или да спориш за нея е непристойно и се счита за проява на лоши обноски, а да парадираш с набожност е направо ужасно. При все това проникнеш ли в светая светих на която и да е от общоприетите религии, начеваш да се дивиш на какво, ей богу, се дължи цялата им суетня. Несъмнено Книгата, която имам предвид, няма как да е Библията, „Благочестивата книга“ – тази очарователна антология с древна мъдрост, история и предания, към която тъй дълго са се отнасяли като със свещена крава, че спокойно може да я потулят някъде за век-два, та после хората да я чуят пак на свежа глава. В Библията наистина има скрити тайни, някои от тях при това доста подривни, но всички са така обвити в сложнотии, в архаични символи и мисловни обрати, че да се обясни християнството на съвременен човек е станало невероятно трудно. Разбира се, освен ако не се удовлетвориш да го разводниш и да го сведеш до това да си добър и да се стараеш да подражаваш на Христа, макар че никой не ти е обяснил *как* да го правиш. А за да го правиш, трябва да притежаваш особена Божия мощ, позната като „милост“; само че всичко, което в действителност знаем за милостта, е, че някои се сдобиват с нея, а други не.

Общоприетите религии, били те юдаизъм, християнство, ислям, хиндуизъм или будизъм, в съвременната си

практика са като изчерпани рудници – много трудни за разкопаване. С някои нелесно откриваемы изключения, техните представи за човека и света, тяхната образност, обреди и схващания за добродетелен живот не изглежда да съвпадат с Вселената такава, каквато я познаваме днес, нито с човешкия свят, който е тъй бързо променлив, че много от онова, което се учи в училище, при завършването му е вече отживяло времето си.

Книгата, която имам предвид, няма да е религиозна в обичайния смисъл, но ще засяга много от нещата, с които се занимават религиите – Вселената и мястото на човека в нея, тайнственото средоточие на преживяването, което наричаме Аз, проблемите на живота и любовта, болката и смъртта, както и всеобщия въпрос дали животът има *някакъв* смисъл. Понеже расте опасението, че животът е само една миша въртележка – живите организми, включая хората, са просто тръби, които пъхат разни неща в единия си край и ги изпускат от другия, което хем ги кара да продължават да го правят, хем в крайна сметка ги износва. И тъй, за да поддържат тоя фарс, тръбите намират начини да създават нови тръби, които също пъхат неща в единия си край и ги изпускат от другия. При входа те дори развиват нервни ганглии, наречени мозъци, снабдени с очи и уши, така че още по-лесно да тършуват наоколо за разни неща, годни за поглъщане. Щом се наядат до насита, те използват излишната си енергия, като шават насам-натам, описвайки сложни траектории, издават всякакви звуци, духайки навън и навътре във входното отворстие, и се събират на групи, за да воюват с други групи. С времето тръбите развиват такова изобилие от приспособления, че става трудно да бъдат разпознавани просто като тръби, при това съумяват да създадат изумително